

Danıştay 8. Daire Başkanlığı
"İçtihat Metni"

2024/819 E. , 2025/6109 K.

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2024/819

Karar No : 2025/6109

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVALI) : ... Üniversitesi- ... Rektörlüğü
VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...
VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... gün ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, ... Anabilim Dalı'nda sözleşmeli statüde öğretim üyesi olarak görev yapan davacının sözleşme süresinin 01/04/2022 tarihinde bitmesi nedeniyle 1 (bir) yıl süre ile uzatılması istemiyle yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin 17/02/2022 tarih ve ... sayılı işlem ile bildirilen Yönetim Kurulu'nun ... tarih ve ... sayılı Kararı ile bu işlemlere dayanak alınan ... tarihli ... sayılı, ... tarihli ... sayılı ve ... tarihli ... sayılı Senato Kararları'nın iptaline karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı'nın ... tarih ve ... sayılı kararında; ... Ana Bilim Dalı'nda davacıdan başka uzman hekim öğretim üyesi bulunmadığı, Ana Bilim Dalı'nda halen Tıbbi Genetik uzmanlık eğitimi alan 10 uzmanlık öğrencisi doktorun bulunduğu, davacının başvuru ve sözleşme süre uzatma kriterlerini sağladığı ayrıca davacının genetik test yapma yetkisi bulunan ve Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı bünyesinde kurularak, Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olan Genetik Tanı Merkezinin (GETAM) mesul müdürü olduğu, bu nedenle Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı'nda eğitim öğretim faaliyetlerinin aksatılmadan devam edebilmesi, genetik bilim alanında doktora programının açılması ve sürdürülebilmesi, genetik test, poliklinik, teratolojik danışma hizmetinin kesintiye uğramadan yürütülebilmesi için davacının sözleşme süresinin 01/04/2022 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasının uygun olacağı yönünde görüş verildiği, her ne kadar Senato toplantısında belirlenen başvuru ve sözleşme uzatma kriterlerinden olan, Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelikte belirtilen "norm kadro sayısından fazla öğretim elemanı bulunmaması, aynı unvanlı öğretim üyesi sayısının 2/3 oranından fazla olmaması" kriterini fakültede mevcut profesör öğretim üyesi sayısının fazla olması nedeniyle sağlayamadığı gerekçesiyle sözleşme uzatma talebi reddedilmiş ise de, anılan Yönetmelik hükmünde sözleşmeli statüde çalıştırılacak öğretim üyelerinin norm kadro uygulaması dışında tutulduğu, dolayısıyla bu yönde bir kısıtlamanın bulunmadığı, davacının görev yaptığı Ana Bilim Dalı'nda davacı dışında 2 doktor öğretim üyesinin bulunduğu, profesör unvanlı başka öğretim üyesinin bulunmadığı anlaşıldığından, bu gerekçeyle tesis olunan dava konusu yönetim kurulu kararının ve dayanağı senato kararlarının dava konusu işleme gerekçe oluşturan kısımlarında hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule

uygun olduğu ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Emeklilik Yaş Haddini Doldurmuş Öğretim Üyelerinin Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar düzenlemesine uygun olarak karar alındığı, emeklilik yaş haddini doldurmuş öğretim üyelerinin sözleşmeli çalıştırılabilmesi için objektif ve nesnel kriterler belirlendiği, davacının bu kriterleri sağlamadığı, davacının hizmetine ihtiyaç duyulduğuna dair yeterli argüman olmadığı, istisnai çalışma durumuna dayanak oluşturacak kadar gerekçe hasil olmadığı, tesis olunan işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCEŚİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Dava, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, ... Anabilim Dalı'nda sözleşmeli statüde öğretim üyesi olarak görev yapan davacının sözleşme süresinin 01/04/2022 tarihinde bitmesi nedeniyle 1 (bir) yıl süre ile uzatılması istemiyle yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem ile bildirilen Yönetim Kurulu'nun ... tarih ve ... sayılı Kararı ile bu işlemlere dayanak alınan ... tarihli ... sayılı, ... tarihli ... sayılı ve ... tarihli ... sayılı Senato Kararları'nın iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Emeklilik yaş haddi" başlıklı 30. maddesinde; "(1) Öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir. (2) Geçici 55 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, yaş haddini dolduracakları tarihten önce başvurmuş olup sözleşme tarihi itibarıyla öğretim üyesi kadrolarında bulunanlardan yükseköğretim kurumlarınca belirlenen bölüm ve programlarda görevlerinde kalmalarında fayda görülenler, yükseköğretim kurumunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile emeklilik yaş hadlerini doldurdukları tarihten itibaren, yetmiş beş yaşını geçmemek üzere emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanıncaya kadar birer yıllık sürelerle sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Bunlarla, net tutarı, en son buldukları kadroları için öngörülmüş olan gösterge, ek gösterge, taban ve kıdem aylıkları, üniversite ödeneği, yükseköğretim tazminatı, eğitim öğretim ödeneği, geliştirme ödeneği, makam ve görev tazminatları ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin ek 9 uncu maddesinde belirlenmiş olan ek ödemenin toplamından ilgili mevzuatı uyarınca vergi ve diğer kesintiler yapıldıktan sonra kalan net tutarı geçmemek üzere belirlenecek ücret üzerinden sözleşme yapılır. Bunların sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle devam ettirilir. Öğretim üyelerinin tabi olduğu yasak, ödev ve sorumluluklar ile disipline ilişkin hükümler bu şekilde çalıştırılanlar hakkında da uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir." hükmüne, yer verilmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarında Emeklilik Yaş Haddini Doldurmuş Öğretim Üyelerinin

Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Başvuru ve Kabul Şartları" başlıklı 3.maddesinde; "(1) Yükseköğretim kurumlarının emeklilik yaş haddini doldurmuş öğretim üyelerini sözleşmeli olarak çalıştırabilmesi için, senato tarafından bu hususa ilişkin nesnel ve objektif kriterlerin belirlenerek öğretim üyelerine duyurulması gerekmektedir. (2) Yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri, sözleşmeli olarak çalıştırılmak için müracaatlarını, yaş haddini doldurmadan en az üç ay önce kadrosunun bulunduğu bölüm başkanlığına, dekanlığa veya enstitü/yüksekokul/konservatuvar müdürlüğüne yapması gereklidir. (3) Kriterleri sağlayan öğretim üyelerinin sözleşmeli olarak çalıştırılma teklifleri; bölüm başkanının, anabilim dalı başkanı ve bölüm kurulunun görüşünü alarak vereceği gerekçeli uygun görüş üzerine, fakülte/enstitü/yüksekokul/konservatuvar yönetim kurulu ile üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün teklifi ile Yükseköğretim Kuruluna gönderilir. Üniversitenin teklif edilen alandaki öğretim üyesi ihtiyacı ya da teklif edilen alanın Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen öncelikli alanlardan olup olmadığı değerlendirilerek, Yükseköğretim Yürütme Kurulunca sözleşmeli olarak çalıştırılması uygun görülenler, emeklilik yaş hadlerini doldurdukları tarihten itibaren birer yıllık süreyle sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Sözleşmeler aynı usulle, öğretim üyelerinin yetmiş beş yaşını doldurdukları tarihi geçmemek üzere emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanıncaya kadar birer yıllık sürelerle uzatılabilir" hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Mevzuatın değerlendirilmesinden, yaş haddini dolduran ancak görevinde kalmalarında fayda görülen öğretim üyelerinin, yetmiş beş yaşını doldurana kadar Yükseköğretim Kurumunun teklifi, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile birer yıllık sözleşme ile istihdam edilebilecekleri konusunda idareye takdir yetkisi tanındığı anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda 67 yaşını dolduran davacının, emekli olmadan önce ... Anabilim Dalında Profesör Doktor Öğretim üyesi olarak görev yaptığı, emekli olduktan sonra 7033 sayılı Kanun'un 14. maddesi ve Yükseköğretim Kurumlarında Emeklilik Yaş Haddini Doldurmuş Öğretim Üyelerinin Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca 01/04/2020 - 01/04/2021 ile 01/04/2021 - 01/04/2022 tarihleri arasında birer yıl süreli sözleşmeli öğretim üyesi olarak görevlendirildiği, davacı tarafından sözleşmesinin bir yıl daha uzatılması istemiyle başvuruda bulunulduğu, başvurusunun ... tarih ve ... sayılı Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı görülmektedir. Davalı idare tarafından, davacının hizmetine ihtiyaç bulunmadığı, emekli olanların ayrılmayarak kurumda kalmalarının gelenek haline gelmesinin sakıncalı olacağı, bu şekilde arkadan gelen genç akademisyenlerin önünün tıkandığı, bu nedenle hiçbir koşulda bu şekilde yaş haddinden emekli olan öğretim üyelerinin sözleşmelerinin uzatılması yönünde olumlu görüş bildirilmediği belirtilmektedir.

Yaş haddini dolduran emekli öğretim üyelerinin sözleşme yolu ile çalışmalarına devam etmeleri istisnai bir yol olup, hizmeti aksamamasını engelleme amacı taşıdığı açıktır. Dosyanın incelenmesinden davacının sözleşmesinin yenilenmemesi halinde kamu hizmetinin etkin ve verimli görülmesinde bir aksama yaşanmayacağı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, davacının süresi bitmiş olan sözleşmesinin takdir hakkı kapsamında yenilenmeyeceğine ilişkin tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediğinden aksi yönde verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... gün ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari

Dava Dairesine gönderilmesine,
4. Kesin olarak 25/06/2025 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

(X)- Bölge İdare Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün olup, temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen temyiz nedenleri anılan kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığından, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği görüşüyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.